

HUERTA KLJUBUJE VLADI ZOR, DRŽAV.

Višek napetosti v razmerju med ameriško in mehiškansko vlado sedaj menda dosežen.

ODSTAVA MINISTRA ALDAPE.

Kaj nameravajo zdaj ukreniti v Washingtonu, to je vprašanje.

Mexico City, 15. nov. — Vkljub govoricam in prigorjanju dalekovidnih prijateljev je general Huerta nocoj še bolj odločen nego kdaj prej med zadnjim tednom, da hoče obdržati predsedništvo in izvesti svoje načrte glede vpeljave nadomestnega kongresa.

Huerta je danes ponovno izjavil, da je še načelnik mehiške vlade, in dejstvo, da ni ničesar ukrenil v preprečje vpeljave novega kongresa, kakor so zahtevale Združene države, kaže, česa je pričakovati v prihodnje. Zastopniki večine tujih vlad mislijo, da je general Huerta tako zavozil, da je potreben odločen odpor.

Nogales, 15. nov. — General Carranza, voditelj konstitucionalistov, ni videti pristopen nobenim predlogom za napravo miru, razun, če Huerta brezpogojno odstopi. Carranza je izdal danes popolne sledeči ukaz, ki se odlikuje po kratkosti a jedrnatosti: "Nobenega naslednika Huertovega ne pripoznamo, ki ga kakorkoli podpira sedanji uzurpator (nepostavni polastitelj)."

El Paso, 15. nov. — Mesto Juarez, strateško najnamenitejše mesto na severu Mehike, so zavzele davi bojne čete konstitucionalistov pod generalom Pancho Villo in Maclovio Herro. Posadka ima baje obžalovati le malo izgub. Obstreljevanje se je pričelo ob pol 3. uri, ko so dospeli v neposredno bližino mesta čete v posebnih vlakih, kateri so baje vozili zavezne vojske, namenjene v ojačenje posadke. V temni noči so razpostavili topove in pripravili vojaštvo za boj, ki se je kmalu pričel. Posadka se je

branila z junaškim pogumom. Dve uri je trajalo obstreljevanje.

Zavzete trdnjave Juarez, večerajšnje uspešno obstreljevanje Culiacana, glavnega mesta Sinoeloe, in tudi uspešni naskok na Victorio ob Mehikanskem zalivu, vse to je znatno povzdignilo ugled upornikov, tako da tudi evropske velevalsti uvažujejo konstitucionaliste kot organizirano vojno silo in stranko.

Vsak dvom izginil.

Mexico City, 16. nov. — Na zahtevo začasnega predsednika Huerte je snci pozno Manuel Garza Aldape, minister notranjih stvari, podal svojo ostavko. Vzroki za njegov odstop niso uradno naznanjeni. Prejone je moral odstopiti, ker je pregovarjal Huerta k popustljivosti nasproti zahtevam ameriške zvezne vlade.

Minister se je bil še malo poprej posvetoval z ameriškim pravilnikom Nelsonom O'Shaughnessy v svrhu, da se v poravnavo sporov med Združenimi Državami in Mehiko omogoči zopet pričetek pogajanj z John Lindom, osebnim zastopnikom predsednika Wilsona.

G. Aldape je bil zadnji onih članov vlade, ki so bili imenovani na temelju dogovora med začasnim predsednikom in generalom Felix Diazom po dokončanju večdnevnih februarjskih bojev v mehiškem glavnem mestu.

Enaka usoda.

Dotični dogovor je bil podpisan v ameriškem poslanstvu. Odtedaj so bili drug za drugim vsi ministri, iz katerih je bila vlada sestavljena, prisiljeni k odstopu in nadomesteni po prijateljih Huertovih. Aldape je bil smatran za poglavarja Huertove vlade. Če se je torej moglo še kaj dvomiti o namerah začasnega predsednika glede na izpolnitev ameriških zahtev, so se ti dvomi popolnoma razpršili po odstavi dosedanjega njegovega zupnika. Kajti splošno znano je, da je bil Aldape na čelu tiste skupine, ki je smatrala za najboljšo, privoliti vsaj v nekaj zahtev ameriške zvezne vlade. Aldape se morda pošlje kot poslanik na Francosko.

Kritična napetost.

Washington, D. C., 16. nov. — Predsednik Wilson se nocoj trudi na vso moč, da prepreči, ako mogoče, pretr-

PRVI TEDEN ZBOROVANJA.

"American Federation of Labor" pretrsa važna vprašanja na konvenciji v Seattlu, Wash.

ČLAN Z. D. VLADE GOVORIL.

Tajnik Wilson obsodil posestnike bakrenih rudnikov v Michiganu.

Seattle, Wash., 15. nov. — Prvi teden letnega zborovanja delavske zveze ameriške (American Federation of Labor) je minil. Iz dosedanjih razprav je nemogoče sklepati, kako stališče zavzame organizacija glede velikih vprašanj o delavskih zvezah in politiki.

Socialistiški delegati bodo imeli nagovore jutri zvečer. Govorica se raznaša, da se socialistiško krilo pripravlja k odločni opoziciji proti Gompers-Duncanovi stranki, in pričakovati je srditega boja.

Premogarski štrajk je prišel v današnji seji v živahno razpravo. Prišlo je do sporazuma in sprejetja resolucije.

ganje diplomatske zveze z vlado v Mexico City.

Razmerje med zavezno vlado ameriško in generalom Huerto je bolj napeto sedaj, nego je bilo kdaj prej, odkar je prišel G. Wilson pretehtovati mehiškansko vprašanje.

Huertova kljubovalnost naglo sili vlado Združenih Držav v položaj, kjer mora namesto besed rabiti orožje.

Za tako kritičen smatrajo vladni uradniki sedanji položaj, da nikakor ne bojo javno razpravljati mehiškega vprašanja, kajti prezgodnja objava vladnih namer bi utegnila uničiti vso možnost, da se doseže zadovoljiva rešitev.

Za edino razveseljevo znamenje v položaju smatrajo nocoj v Washingtonu dejstvo, da nobena evropska velevalst ne podpira Huerte in da mu vse svetujejo k odstopu od predsedništva.

cije, zahtevati skupaj z "United Mine Workers of America" preiskavo razmer v rudniških okrajih po zaveznem oblastvu.

Živahna razprava je sledila. J. Hall iz Wallace-a, Idaho, je izjavil, da preiskave po kongresnih odsekih nimajo najmanjše vrednosti, kar da je pokazal veliki štrajk v West Virginiji. John Walker od "United Mine Workers" je trdil, da se rudniški posestniki v Colorado nečesar tako zelo ne boje, kakor preiskave po zaveznem odseku, a štrajkačji rudarji da ničesar bolj ne žele nego take preiskave.

Razmere v bakrenem okrožju da so naravnost nepopisne, in če se dosedaj ni izvršila oblastvena preiskava, da ne je za to zahvaliti prižadevam rudniških posestnikov, ki da so našli v poslancu Mannu primerenega zastopnika.

Na predlog G. Gompersa je bila sprejeta resolucija, zahtevajoča, da se imenuje zaveznik odsek, kateri bi imel dognati vzroke Southern Pacific-štrajka v Texasu ter najti pota in sredstva v poravnavo stavke. Resolucija je bila brzojavno naznanjena predsedniku Wilsonu.

O delavskih razmerah v Michiganu.

Seattle, Wash., 12. nov. — Z gorjupimi besedami je danes dolgovni minister William B. Wilson povodno nagovoril, ki ga je imel pred delegati k letnemu zborovanju zveze "American Federation of Labor", napadel družbe bakrenih rudnikov v Michiganu in naložil nanje svarilo, "da se pripravljajo v starem pojmovanju posestne pravice popolna preosnova". Govornik je izjavil, da objavi ne le višino rudarjem plačevanih mezd, število delovnih ur in razmere, v katerih so rudarji prisiljeni delati in živeti, marveč tudi ogromne dobičke rudniških posestnikov.

G. Wilson je pozdravil delegate kot "unjske brate". Izjavil je med drugim:

"Kakor je delovno ministrstvo danes organizirano, sledi namero izpolnjevanja našega družabnega reda. Z ozirom na to podpira gibanje, započeto po velikih delavskih zvezah. Delovni departament ima svoje oko posebno obrnjeno na blagostanje mezdnih delavcev.

"Ena poglavitnejših dolžnosti, ki jih ima delovno ministrstvo, je posredovanje sporov med delodajalci in delojemalci."

Glede štrajka rudarjev v bakrenem okrožju mehiškem je rekel govornik, da je bilo dosedaj običajno, plače, delovne ure in delovne razmere preiskati in o tem poročati. Topot da je pa namenjen, iti korak dalje in odrediti, da se doženejo tudi dobički udeležencev korporacij.

"Zaupati Vam hočem," je dostavil G. Wilson, "in Vam naznaniti primer za položaj. Največja bakrenorudniška družba je bila ustanovljena po zakonih države michiganske leta 1870. Glavnica je znašala \$1.250.000. Od tistega časa do lanskega leta, torej v dobi 42 let, je razglasila ta korporacija dividende v skupnem znesku 121 milijonov dolarjev na glavnico \$1.250.000 in naložila 75 milijonov dolarjev zasluženega denarja v novih podjetjih. Pomislite: Cistega dobička skoraj dvesto milijonov dolarjev v razdobju 42 let. Pri tem se ti rudniški posestniki nele nočejo pogajati z delavci, marveč tudi trdovratno odklanjajo vse prižadeve delovnega ministrstva, ki bi rado poravnalo spore."

G. Wilson je obsodil tudi pošiljanje stavkokazov po zasebnih posredovalnicah.

Še več štrajkarjev prijetih.

Calumet, Mich., 13. nov. — Že veliko štrajkačjih rudarjev, prijetih radi namišljenega kršenja ustavnega povelja, ki prepoveduje ostraševanje delavcev v bakrenem štrajkovnem okrožju, se je pomnožilo za 150. Milicariji so izvršili aretacije pri rudnikih Isle Royale in Superior, kjer so bili štrajkarji in sočutne ženske nenavadno hrupni zadnje dni.

Prodaja orožja prepovedana.

Trinidad, Colo., 13. nov. — Generaladjutant Chase je izdal povelje, katero prepoveduje prodajo strelnega orožja v celem okolišju premogarskega štrajka. Nobenega strelnega in drugega orožja ne smejo uvoziti in prodati ekspretne družbe brez posebnega dovoljenja od milice.

Javna dražba zemljišč v Okla.

Washington, D. C., 9. nov. — Tajnik Lane je podpisal odredbo, katere pooblašča prodajo zemljiških ostankov v skupnem obsegu 36,675 akrov v indijanski rezervaciji rodov Kiowa, Comanche, Apache in Wichita v Oklahomi. Prodaja se bo vršila v javni dražbi v Lawtonu, Okla., ki se prične dne 8. decembra. Zemljišča so razdeljena na enajst okrajev (counties) in so ostala nerazdeljena pri otvoritvah leta 1901 in 1906.

PODPORE AGENTOM ZA IZSELJEVANJE

Tudi "Hamburg-Amerika-Linie" in "Norddeutscher Lloyd" plačevala glavinaro.

CANADIAN PACIFIC-ŠKANDAL.

Na Dunaju in po vsej Avstriji se vršijo tozadevne preiskave.

Dunaj, 14. nov. — Govori se, da so v Bielitzu, avstrijska Šlezija, našli pri potniški agenciji "Alma" več pisanih, katere obtežujejo hamburg-ameriško progo in severnonemški Lloyd. Da pridobe izseljencev, so baje zastopniki obeh velikih parobrodarstvenih družb ("Hamburg-Amerika-Linie" in "Norddeutscher Lloyd") plačevali glavinaro in tako podpirali izseljevanje.

Na Dunaju, v Budimpešti in v vseh pokrajinah nadaljujejo oblasti prav pridno s preiskavo Canadian Pacific škandala. Vedno nove stvari prihajajo na dan, smrad je vedno večji. Pri pregledovanju ogromnega gradiva, ki so ga oblasti zbrale po raznih pisarnah omenjene družbe, je obtežilni material za celo družbo Canadian Pacific in za razne njene agente zelo narasel. Razkritja so naravnost senzacionalna. Našli so tudi razna dokazila, kot pobotnice, potrdila itd. o izplačanih svotah raznim listom, ki so potem delali reklamo za družbo. Tako na primer sta prejela dva dunajska lista vsak po 50.000 K. Celokupna svota, ki jo je izdala korupcijska kanadska družba samo za časopise, se že sedaj ceni na pol milijona kron.

Kot nekaka pikantna podrobnost bodi omenjeno, da se je dognalo, da je zahajal šef nekega dunajskega dnevnika, ki se je posebno močno izpostavljajal za Canadian, skoraj vsak dan v biro omenjene družbe in je bil tam kakor doma. Posebno padejo v oči obupni poskusi, spraviti ves Canadian Pacific škandal na slep tir ter doseči, da bi se govorilo in pisalo o čem drugem, ne pa o tej smrdeči aferi. Judovski in čifitsko-liberalno časopisje dela s polnim parom. Sedaj se poslužuje taktike, da razpolaga čez ogromni material zoper družbo Avstro-Američana in Pool. Toda ta je jalova. Kdor ima v rokah tako gradivo, tisti se s tem ne bo samo bahal, ampak ga bo spravil na dan. O tem pa do sedaj še ni bilo nič slišati. Sicer je brezdvomno, da ima tudi družba Pool marsikaj na vesti in je bila vlada tozadevno že opetovano pozvana, da napravi red. Zato je, kakor je te dni izjavil trgovski minister v odseku in kakor je to razvidno tudi iz nekega pisma Avstro-Američane na poslanca dr. Kolischerja, raztegnila oblast preiskavo tudi na vse paroplovne družbe. Vendar ostane do sedaj neizpodbitno dejstvo samo to, da so oblasti na podlagi dosedanjih uspehov preiskav ustavile ves obrat Canadian Pacifica, in pozaprele njene vodje in agente, med tem ko o kakem sličnem koraku napram drugim paroplovnim družbam ni nič slišati. To dejstvo pove vse. Zidovsko in liberalno časopisje bi pač celo korupcijsko afero Canadian Pacifica rado spravilo v ozadje, ker silno smrdi.

Spencer obsojen na vislice.

Chicago, Ill., 15. nov. — Henry Spencer je bil večeraj v Wheatonu spoznan krivim, da je umoril gospo Mildred Allison-Rexroat v noči 26. septembra v Waynu, Ill. Porota mu je prisodila smrtno kazen na vislicah.

Umoril je bil Spencer učiteljico tango-plesa Mildred Allison-Rexroat v bližini kraja Wayne, nakar je položil njeno truplo na sosedni železniški tir, da je bila zmučkana do nepoznatosti. Razsodba je bila prečitana ob 7. uri 45 minut, ko se je porota posvetovala kakšne dve uri. Spencer je poslušal razsodbo mirno.

Po prečitanju rozsodbe pa se je Spencer naenkrat razburil in je povzročil strašen prizor. "Obesili me bodo!" je zaklical. "Pri živem Bogu, imajo me! V p... z njimi, v p... s sodnikom, porotniki in vsemi odvetniki in pričami in z menoj!" Potem zopet: "Kako vedo porotniki, da nisem nor? A nor sem in zmeden." Kot priča je že kriče izjavil: "Na Boga ne verjamem. Svojo dušo sem zapisal hudici in nočem biti zaprežen." Na vprašanja ali sploh ni odgovarjal, ali pa z "Ne vem". Nazadnje je zaklical: "Vse kar zahtevam, je vojni listek prvega razreda v p..."

Nesramnost.

Pittsburgh, Pa., 14. nov. — "Allegheny Coal Company" je začela dolgo vrsto odškodninskih tožb proti štrajkačjim delavcem, katere je dala po šerifih z ženo in deco vreči na mesto. V vsakem številnih slučajev zahteva \$500 odškodnine. Terjatve utemeljuje s tem, da delavci niso prostovoljno zapustili družinskih hiš, ko je bil izdan tozadeven poziv.

Drobtinice.

Vidiš, Škof, kako si ti nešramen lažnjivec! To ni častno spricevalo za urednika razredno-zagovednega "Proletarca". Popolnoma jasno smo pisali v št. 83., da trdi socialistični list "Vorwaerts", da je od samo zapuščine poročnika K. ostalo Beblu čistega 182.000 mark. — Nikjer pa nismo rekli, da je samo toliko Bebel zapustil ob svoji smrti. Faktično je zapustil res blizu en milijon, kakor smo pisali. A zdaj pa pride "Prolet." in trdi, da mi pišemo v št. 83., da je ob času svoje smrti zapustil Bebel samo 182.000 mark. Stram te bodi lažnjivec! Vprašamo pa, ali je s takimi "Proletarci" lažmi kaj pomagano delavcu?

Delavci, pomislite to le: socialisti vas učijo, da mora vsak zaveden socialist delati za skupnost, za vse, vsi za enega, eden za vse. Nobeden ne sme gledati na to, kako bi sam svoj lastni žep obogatil, ampak, kako bi pomagal celokupnosti do boljše bodočnosti, saj že sama beseda "socialist" to pomeni. Za svojo lastno korist pa delajo le kapitalisti. Tako nekako vas učijo socialisti. Toda poglejte, kako pa delajo. Oboersocialist Bebel je delal za lastni žep, postal je milijonar, kapitalist, svojega ogromnega premoženja ni hotel razdeliti med delavce. Nova socialistična zvezda A. Mahne se bojuje samo za svoje interese. On pravi: "Pripravljen sem boriti se proti vsem sovražnikom, ki morejo škodovati mojim interesom." Potem nasteva te svoje interese, ki jih on reklamira samo za se, v vsakem svojem učenem dopisu v "Vestniku" ali "Prolet.", povdarja le lastne interese, pozna samo svoj žep, svojo malho; vkljub temu pa je in ostane zaveden sodrug. Taka kolobocija je mogoče edino le pri slov. socialistih.

Brunšmidu zopet žilca ne da miru. Pravi, da urednik A. S. uči, da je od stvarjenja naše zemlje okoli 6000 let. Kadarkoli zine ta modrijan iz Dulutha, pa jo polomi. Kje smo mi učili, da je samo 6000 let od stvarjenja sveta? Nasprotno mi smo pisali, da se 6 dni stvarjenja smatra za šest dob, ali period, ki so morebiti obsegale veliko število let. V teh dobah se je zemlja razvijala in na njej rastlinsko in živalsko življenje. Človek je bil ustvarjen še le najnazadnje kot krona celemu stvarstvu. In človek je še le kakih 6000 let na zemlji. Če dandanes kak učenjak trdi, da je ta ali ona žival bivala na zemlji pred 3 milijoni ali 10 milijoni let, ali pa pred 6000 leti, je to popolnoma vseeno, ker nihče ne more dognati natančno, kako dolgo je obstajala zemlja in živalsko življenje na njej pred nastopom človeka. In za to se gre. Seveda za Brunšmida so to previsoki problemi.

Stavka železničarjev.

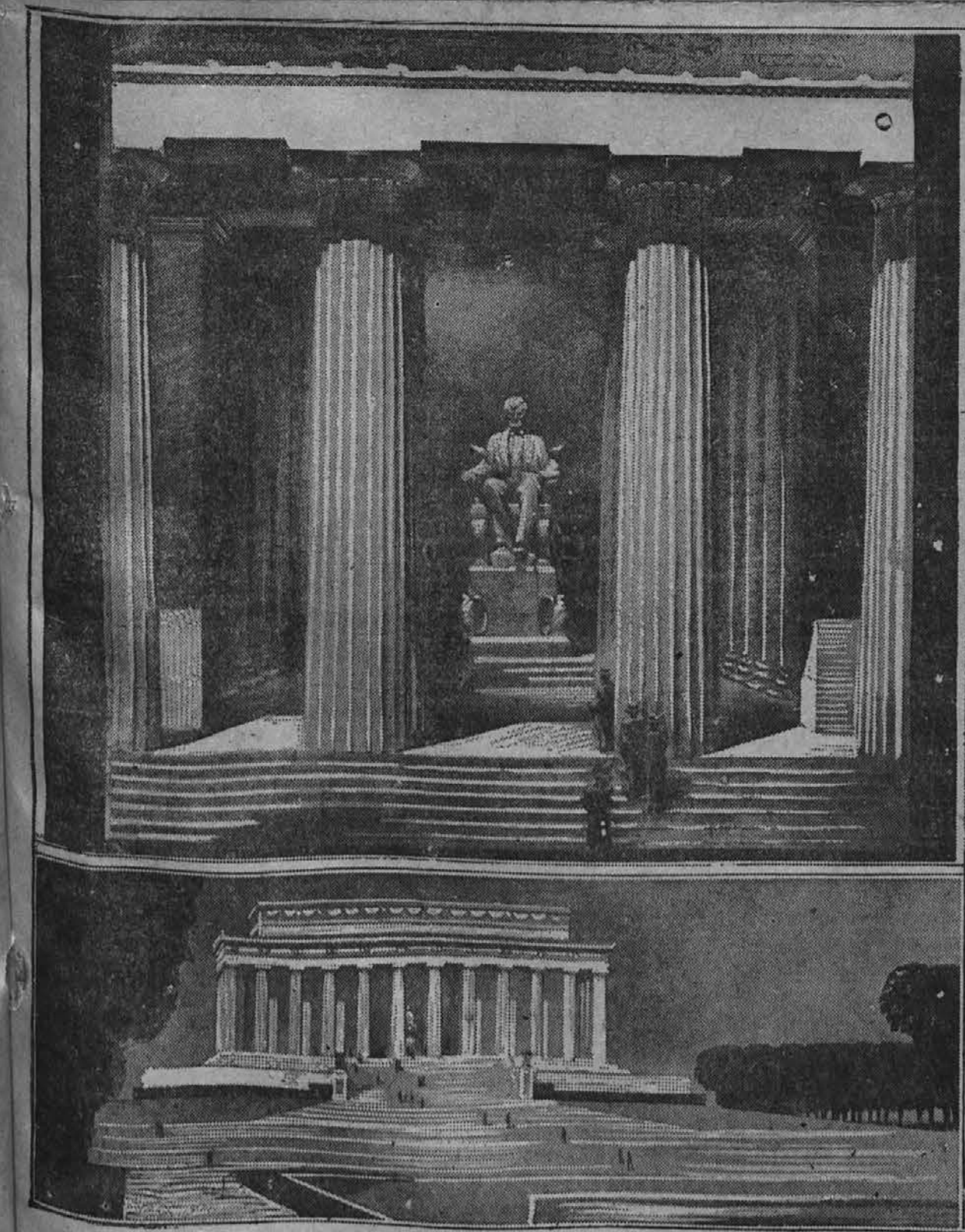
New Orleans, La., 14. nov. — Izvzemši dva prekocelesna vlaka, je vsled štrajka strojevodnikov in uslužbencev po vlakih zaustavljen ves promet po progah Southern Pacific-železnice v Louisiani. Obratno ravnanje je danes naznanilo začasno zaustavo osebnega in tovarnega prometa.

Štrajkarji so se vedli popolnoma mirno, in redarji-spremljevalci obeh prekocelesnih vlakov niso bili izpostavljeni običajnemu zasmehu in roganju. Za vzdržanje reda so poskrbeli štrajkovni voditelji sami na ta način, da so motiteljem miru zapretili s takojšnjo izključbo iz železničarske zveze. Ti mislijo, da se štrajk razširi po vsem zapadu.

Po zaustavi prometa na progah Southern Pacific-železnice v Louisiani so v prvi vrsti prizadeti pridelovalci cukra in riža, kateri bi izgubili na milijone, ako bi štrajk trajal dalje časa. Zato so se tudi obrnili po odhodu s podrobnostmi poslanico na predsednika. Zastopnik zavezne vlade se nahaja v osebni pomožni komisariju že na poti v New Orleans. Pridelovalci cukra so sredi žetve. Če nastopi prezgodnja slana, potem bi bila škoda neprecenljiva, kajti plantaže sladkorjevih trstik v pokrajini, skozi katero drži Southern Pacific, spadajo med najplodnejše v Združenih Državah.

Premočan naboj.

Santa Fe, N. M., 13. nov. — V uradnem poročilu, objavljenem večeraj, je državni rudniški nadzornik Rees H. Beddow, ki je vodil natančno preiskavo o rudniški nesreči v Dawsonu dne 22. m. m., pri kateri je bilo usmrčenih nad 200 rudarjev, izjavil, da je eksplozijo povzročil premočan naboj, katerega je razstrelil eden izmed delavcev v enem izmed hodnikov rudnika. Vsled razstrelbe se je navrtinil premočen prah, ki se je potem tudi vžgal in je povzročil eksplozijo, katere je ves rov razdejala. Dotični naboj je bil narejen med delovnim časom, ko so se nahajali vsi obdnevni delavci pri delu.

KAKŠEN BO VIDETI NARODNI LINCOLNOV SPOMENIK V WASHINGTONU, D. C., KI BO STAL \$2.000.000.

V kratkem se prične graditi veliki narodni Lincolnov spomenik v Washingtonu, D. C. Te slike kažejo, kakšen bo videti, ko bo dovršen, na temelju arhitektovih načrtov. Splošen pogled spomenika je viden tu, odkriva pa njegove obmere in stavbo lepoto. Zgornja slika kaže pročelje od blizu. Ko pride po stopnicah gori, zagleda spomenik takoj ogromen kip Lincolnov. Spomenik se izdeluje po vzorcu grškega Parthenona. Zgrajen bo iz celotnega marmora in bo stal blizu \$2.000.000. Postavljen bo v Potomac parku, in stavba bo 256 čevljev dolga in 186 čevljev široka. Njena višina od temelja do vrha spomenikove dvorane bo 99 čevljev.

IZ STARE DOMOVINE.

KRANSKO.

— Aretacija izseljevalnega agenta. Ljubljanski "Slovenec" z dne 28. okt. poroča: Včeraj je bil aretovan v Ljubljani agent Vrabec v trenutku, ko je hotel nekaj fantov, ki niso še prosti vojašine, spraviti v Ameriko. Vrabec je "deloval" posebno v Beli Krajini, odkoder je mnogo fantov z njegovim posredovanjem šlo iz domovine. Vsekakor bo treba napram takim agentom strožje pazljivosti in večje strogosti. Nujno je treba, da tudi občinstvo na deželi oblasti in časopisje v boju proti izseljevanju podpira in takoj obvešča o delovanju takih agentov! Oblasti pa vsaj potem tudi vse store, da se takim agentom in z njimi zvezanim zastopnikom izseljevalnih družb onemogoči delovanje. Jako strogo so sedaj v tem oziru pričeli postopati na Tirolskem in Predarlskem. Danes smo dobili poročilo, da so na progah Feldkirch — Bux — Bregenz — Margaretin vsi vlaki pod strogim nadzorom detektivov, ki vsak vlak preiščejo. — Kakor se nam poroča iz deželne bolnice, so danes Vrabca prepeleli iz policijskih zaporov v deželno bolnico. Vrabec, ki je bil ves čas zdrav, da je letal po Beli Krajini za ljudmi, je nakrat postal bolan in na policiji so bili tako prijazni, da so ga poslali v deželno bolnico. Do opoldne v bolnici niso mogli konstatirati, kaj je Vrabec, ki pravi, da "ima notranjo bolezen".

— Poslanci in izseljeniški škandal. V javnosti se govori in piše, da je več državnih poslancev zapletenih v umazane posle kanadske in drugih paronavih plovil. Trdi se, da ima vlada listo teh poslancev. Tukaj je brez dvojbe treba brezobzirno odkriti vse krivice in ustvariti pred javnostjo popolno jasnost. Dokler se samo splošno govori o poslancih, je seveda mogoče, da se sumi takorekoč o vsakem. Politične stranke že izražajo nejasnost proti svojim nasprotnikom in javnost se zbega. Zato je dne 28. okt. dr. Dubilič kot član paroplovnega pododseka v imenu hrvaško-slovenskega kluba od vlade odločno zahteval, naj imena poslancev, ki so udeleženi pri izseljeniškem škandalu, brezpogojno objavi. Trgovinski minister se je nekam izgovarjal, notranji minister pa pravi, da je sedaj še preiskava in da zato še ne kaže objavljati posamičnih imen. S tem slovenski in hrvaški kataloški poslanci niso zadovoljni, nego bodo slejkoprej zahtevali, da se ustvari popolna jasnost, da se odkrito pokazejo svetu tisti ljudski zastopniki, ki so opravljali umazane izseljenške posle, da se pa tudi odkrijejo nesramne laži brezznačajnih političnih strank in listov in zavrejo podla sumničenja.

— Nova avtomobilna zveza Krško-Rudolfovo. Z redno dnevnim dvakratno vožnjo na tej novi progi se je pričelo dne 5. nov. t. l. Avtobus je družba Globočnik & Kastelic naročila v Puchovi tovarni v Gradcu. Sedaj oskrbuje avtobus samo osebni promet, v kratkem pa prevzame tudi vozno pošto. Voz je povsem moderno opremljen, popolnoma zaprt in ima prostora za 12 oseb. V zimskem času bo voz kurjen. Avtobus bo imel zvezo z vlakom v Rudolfovem in na Vidnu.

— Zgradba novega kolodvora v Radovljici zagotovljena. Dunaj, 29. okt. Posredovanjem poslancev viteza Pogachnika in dr. Gregorice se je posrečilo, da je železniško ministrstvo dovolilo kredit 133,000 K za zgradbo novega kolodvora v Radovljici. Zgradba mora biti gotova v prvi polovici prihodnjega leta.

— Pričetek dramskih predstav v slovenskem gledališču v Ljubljani. Dne 25. okt. je prišel odlični rojak igralec-umetnik g. Ignacij Borštner v Ljubljano ter je takoj pričel s pripravami, da se omogočijo redne dramske predstave v deželnem gledališču. Prva dramska predstava je bila na Vseh svetnikov dan, ko se je uprizorila ljudska igra "Mlinar in njegova hči". Ulogo starega mlinarja je igral g. Borštner, Konrada g. Danilo.

— Sadjarska zadruga v Vipavi. Iz Vipave se poroča, da se pripravljajo ustanovitev prepotrebne sadjarske zadruge, ki bi imela namen v prvi vrsti sadjerejo v vipavski dolini povzdigniti ter preskrbeti trg za oddajo sadja posebno v severne dežele. V to svrha se je sklical na dan 9. novembra ustanovni občni zbor.

— Tržaški škof dr. Andrej Karlin in novoposvečen škof poreški dr. Federzoli sta bila 28. okt. v Ljubljani gosta prevzvišenega g. knezoškofa in sta obiskala zavode sv. Stanislava v St. Vidu nad Ljubljano.

— Mestni arhivar. Občinski svet ljubljanski je dne 28. oktobra imenoval g. Otona Zupančiča, znanega pesnika in pisatelja, od 1. okt. za mestnega arhivarja v X. činovnem razredu.

— Stavka dijakov na kočevski gimnaziji. Ko je dne 22. okt. prišel na kočevski gimnaziji profesor Chmel v 7. gimnazijski razred, da bi učil kemijo, spustili so vsi dijaki razred isto se je zgodilo, ko je prišel profesor Chmel pozneje učiti matematiko. Po-

uk v 7. gimnazijskem razredu so radi tega ustavili. Dijaki pravijo, da je profesor Chmel prestrog in da jih je v preteklem šolskem letu razžalil. Nemškonaacionalni listi pa branijo profesorja Chmela, ker je protestant in obrekujejo Marijansko kongregacijo z lažmi, da je ona nahujskala dijake.

— Smrtna kosa. Na Verdu je umrl Janez Grill, posestnik, cerkvenik in ključar pri Sv. Miklavžu, star 63 let. V deželni bolnišnici je umrl vsled zastrupljenja krvi Marija Vehovec, posestnikova žena iz Bitenj št. 62 pri Stražišču. — V Kranju je umrla g. Albina Preve, roj. Jalen, soproga g. Antona Preveca, c. kr. davčnega adjunkta v pok. in teta deželnega glavarja dr. Ivana Šusteršiča. — Umrl je v Pudožu v župniji Starigrd pri Ložu po daljšem bolehanju v najlepši dobi 27 let star Mirko Avsec. Pokojnik je sodeloval več let z veliko vneemo pri Orlih, tamburaških in zlasti kot pevec na starotrškem cerkvenem koru. Poleg tega je bil tudi radi svojega prirojenega mu humorja, s katerim je marsikatero družbo znal pripraviti v smeh, splošno znan.

— Poštni ravnatelj Josip Štrukelj umrl. Dne 28. okt. dop. je po večmesečnem bolehanju umrl v Ljubljani g. Josip Štrukelj, c. kr. ravnatelj ljubljanske pošte in občinski svetnik S. L. S. Pokojnik je bil vreden uradnik, ki si je na svojem mestu znal pridobiti splošne simpatije uslužbencev in občinstva. Pokojni ravnatelj je bil rojen Ljubljancin in je ob vsaki priliki pokazal, da je zvest sin svojega rodnega mesta. Na svojem odgovornem mestu je živahno in vztrajno zastopal tudi koristi Ljubljane in je ob marsikateri priliki pokazal, da ni samo mrtev uradnik, ampak mož, ki je svoje srce in znanje posvetil napredku rodnega mesta. Zlato, zvesto srce je prenehalo biti v Josip Štruklju. Vsak, kdor je imel nekoliko vpogleda v to srce, ne bo pozabil plemenitega moža, ki nikdar ni izgubil dobre volje in je vedno vsakemu storil samo dobro.

— Najstarejša žena na Kranjskem je umrla v Dolgi Vasi na Kočevskem. Umrla Helena Wederwohl, rojena Perz, je dočakala starost 118 (reci: stoinosemnaest) let. Omožena je bila šestkrat.

— Kap ga zadela. Dne 29. okt. dop. je v Stritarjevi trgovini v Gosposki ulici v Ljubljani zadela kap 45letnega sobnega slikarja Jerneja Muzoviča, ki je bil takoj mrtev.

— Smrtna neizgoda. Dne 25. oktobra dopoldne je 71 let stari prevzitar Anton Perenič na Premu, sodni okraj II. Bistrica, delal v kozolcu svojega sina Jožefa, kar mu pade na glavo precej težek droid s koruzo ter ga tako poškodoval, da je kmalu izdihnil.

— Po nesreči ga je! Dne 26. okt. se je vozil neznan kolezar že v mraku skozi Jurkovas v Valtovas. Na potu je podrl Franceta Nahtigal, kolarja iz Jurkevasi št. 4. Ta je padel vznak ter zadobil na glavi poškodbo in je okrog 8. ure umrl. Na licu mesta došla sodna komisija z zdravniki je konstatirala, da je zadobil več poškodb vsled padca. Mož je bil že precej star. Kolezar se do danes ni zglasil, sumi se pa, da je domačin.

— Utonil v Krki. Dne 27. okt. zjutraj je 82 let stari, nekoliko slaboumi prevzitar Anton Košak z Malega Globokega, občina Ambrus, skrivaj zapustil dom. Ob 8. uri zjutraj so ga dobili nedaleč od vasi mrtvega v Krki. Bržkone je padel v reko.

— Z octovo esenco se je zastrupila dve leti stara hčerka posestnice Ivane Murn iz občine Toplice na Dolenjskem. Dekletce je neopazovano dobilo nekaj požirkov tega strupa. Takoj so nastopile hude bolečine v trebuhu; drugi dan je bil otrok mrtev.

— Ogenj v Krtini. Dne 24. okt. popoldne je bil ogenj v Krtini. Pogorela je pri Gasperniku hiša, hlev, šupa, svinjak in del kozolca. Škoda je velika, ker so pogoreli skoro vsi letošnji pridelki, na duri pa že trka zima.

— Ogenj v Zagorju na Krasu. Dne 24. okt. zvečer ob pol enajstih je izbruhnil požar. Pogorela je Andrejeva hiša z vsemi gospodarskimi poslopji vred. Hiša je blizu župnišča in je bila velika nevarnost, da se ogenj ne razširi. K sreči ni bilo burje. Živino so rešili, zgorela je v hlevu le ena krava. Posestnik je zavarovan, škoda je pa veliko večja. Kdo je zažgal, se ne ve. To je letos tukaj že drugi požar.

— Nasilnež. Posestnik Jožef Zavžen v Boštanju je zelo vdan žganjepitju in kadar se napije, je nasilen. Pred nekaj dnevi je prišel pred hišo svoje sestre Marije v Zagradec, kjer je pričel razgrajati. Nato je pograbil tudi velik kamen in ga poizkušal vreči v njeno stanovanje, kar se mu pa zaradi teže kamna ni posrečilo, kajti zadela je le spodnji del okna. Sestra se je iz strahu pred bratom skrila na podstrežje. Zavžen je odšel proti domu, se obožrožil s sekirjo in se vnovič vrnil k hiši svoje sestre. Na njene klice na pomoč se je posrečilo sosedu odvrniti ga od namere, da bi sestri delal škodo. Izrazil se je namreč, da bi

bil po hiši tlak razsekal. Imel bo sitnosti pri sodišču.

— Nezgoda. 24letni Lovro Benedikt, vojni hlapec pri A. Pečarju v Novem Vodmatu, je peljal 23. okt. stelo v St. Lenart. Pri tem pa je padel z voza pod kolesa. Poškodoval se je znatno na glavi in životu ter si tudi zlomil desno nogo. Prepeljali so ga v deželno bolnišnico.

— Zastrupil se je v Ljubljani dne 21. okt. čevljarski pomočnik Ivan Štrukelj, stanujoč v Mestnem domu. Pil je neka zdravila v mestni rešilni postaji. Potem so ga prepeljali v deželno bolnišnico, da mu bodo izprali želodec.

ŠTAJARSKO

— Krasno vreme. Iz Maribora, 29. okt.: Krasno vreme imamo pri nas na Spodnjem Štajerskem. Toplo je bilo te dni kot avgusta ali julija. Kmetje so veseli, da lahko spravljajo že zapoznele poljske pridelke. Vinogradniki, ki imajo še te dni trgatve — veleposestniki so res zadeli terno, ker so odlašali s trgatvijo. Mošt vaga v ljutomerskih gorcih te dni celo 22 do 24 odst. sladkorja in bo torej to vino prekašalo celo vino iz leta 1908.

— Nemško priznanje. Iz Ptujja poroča prijatelj: Dne 21. oktobra je imel neki profesor Mueller v ptujskem "Vereinshausu" predavanje o Tirolski in Dolomitih. S slikami je profesor predavatelj podprl svoja predavanja in čudno — dokazoval tudi, da so na Tirolskem pred več sto leti prebivali Slovenci. Torej celo nemški profesor priznava, da so nas grabežljivi Nemci potisnili z naše posesti.

— Kurz za priučenje angleškega jezika se je začel meseca novembra v Mariboru. Priglasilo se je baje veliko število udeležencev.

— Slovenski se učijo. Graški nemški listi razglašajo: Tečaj za priučitev slovenskega jezika, ki jih prireja akademski narodno-delavni odsek, se vrši vsak torek in petek od 6. do 7. ure zvečer. Začnejo se dne 28. oktobra v slušalnici vseučilišča VIII. (I. nadstropje). — Nemci izpregledavajo, da brez slovensčine ne gre. Ali bodo tudi spoznali, da potom nemškega šulferajna zabranjujejo slovenski deci slovenski pouk celo v ljudski šoli!

— Smrtna kosa. V Mariboru je dne 27. okt. umrl mesar Fritz. — V Ljutomeru je umrl g. J. Pihlar, mizar in posestnik, v 60. letu svoje starosti.

KOROŠKO.

— Celovško bogoslovje. Celovško semenišče šteje letos izredno veliko bogoslovcev, namreč 62; zadnja leta jih je bilo navadno okrog 50. Na novo jih je vstopilo letos 27; med temi je 13 Avstrijev in 14 nemških državljani. V prvi letnik jih je vstopilo 15 (od teh 3 avstrijski Nemci, 4 rajhovi in 8 Slovencev). Izmed ostalih 12 na novo prišlih je večina vstopila v četrti letnik, sami rajhovi, ki so študirali teologijo na raznih univerzah in bodo večinoma že v Božiču prejeli višje redove ter bodo nastavljeni kot kaplani. Po državljanstvu je med 62 tukajšnjimi bogoslovci 43 avstrijskih državljani in 19 podanikov nemškega cesarja (z Bavarskega, Virtemberškega, Badenskega, Pruske Šlezije, Westfalskega). Od 43 Avstrijev je 29 Korošcev in 14 Nekorošcev. Po narodnosti je od 62 bogoslovcev 29 Slovencev in 33 Nemcev (14 avstrijskih in 19 nemških). Od 14 avstrijskih Nemcev je 9 Korošcev in 5 Ne-Korošcev (Stajerci in Tirolci). Od 29 Slovencev je 29 Korošcev, 9 Ne-Korošcev (Kranjci in Stajerci). — Izmed letošnjih kranjskih abiturientov ni v Celovec prišel nobeden.

— Smrtna kosa. V Celovcu je umrl posestnik hotela Franc Goetz, star 50 let. — Umrl je v Celovcu bivši tovarnar usnja in lastnik glavne zaloge tobaka Vincenc Pollak, star 77 let.

— Nesreča. Veleposestnik Janez Kren na Plaču pri Svecnici je o priliki trgatve pripravljaj sode za vino. Nesreča pa je hotela, da je zadel z levo roko ob rjav žebelj, ki ga je precej globoko rani. Ranjena roka je začela otekati in se rdečiti. Poslali so po zdravnika, a tega ni bilo od nikoder. Krenu je postajalo vedno slabše, prikazali so se znaki zastrupljenja, čeprav si je rano takoj dobro omil in obvezal. Moral je v postelj. Tudi čez dva dni se zdravnika ni bilo. Odpeljati so ga morali v bolnišnico. Govori se, da mu bodo morali roko odrezati. Pomilovanja vreden mož! (Tako se poroča z dne 29. okt.)

PRIMORSKO.

— Umrl je v kaznilnici v Kopru znani Foedrantsperg, ki je umoril v Trstu neko šansonetko in razsekal njeno truplo na kosce, katere je pometal zavite v papir v morje. Foedrantsperg je bil obsojen pred tržaško poroto na smrt na vešalih in nato pomilošen v do smrtne ječe. V kaznilnici se je Foedrantsperg obnašal jako vzorno in je bil tudi zelo priden pri delu. Pred nekaj časom je začel hirati za jetiko. Kljub pazljivosti zdravnikov in vodstva kaznilnice je vendar Foedrantsperg v noči na 26. okt. nenadoma umrl.

— Strela v oktobru. V Trilu v reški okolici je koncem oktobra udarila

strela v hišo posestnika J. Latinca ter je ubila 18 let starega mladeniča in Latinčevu, komaj dva meseca poročno ženo. Tri druge osebe pa je samo omotila.

— Nesreča z avtomobilom. Dne 26. okt. zvečer okrog 7. ure se je vračal iz Ajdovščine domov v Gorico primarij dr. Breclj z avtomobilom, v katerem je bila tudi njegova družina. V Dobravljah nenadoma plane proti avtomobilu neki mož in zleti od avtomobila zadet na drugo stran. Dr. Breclj hitro ustavi avtomobil in skoči k možu, ki je obležal na tleh. Imel je zlomljeno nogo in poškodovan je bil tudi na glavi. Šele po precejšnjem času se je posrečilo dr. Breclju priklicati ljudi. Dr. Breclj je nato moža za silo obvezal. Mož se piše Anton Černigoj, zidarski mojster iz Skrlj. Dr. Breclj je svojo preplašeno družino odpeljal v Ajdovščino, kjer je v lekarni vzel še

nekaj zdravil za silo. Nato je v družbi dveh mož spravil ponesrečenca na avtomobil in ga pripeljal v Gorico v bolnišnico usmiljenih bratov, kjer se sedaj nahaja. Černigoj, ki se je ravno vračal iz Vrčnovne gostilne, je hodil po desni strani ceste, avtomobil mu je prišel nasproti tudi na desni strani ceste. Možu pa, ki je bil najbrž vinjen, se je zdelo, da mu vozi avtomobil nasproti na levi strani, in namesto da bi bil obstal ob strani, se je zaletel na nasprotno stran ceste ravno v avtomobil.

HRVATSKO.

— Umrl je v Zagrebu baron Ljudevit Ožegović v 72. letu starosti. Svoj čas je bil tudi poslanec v saboru in državnem zboru v Budimpešti kot pristaja bive obzoraške stranke. Kasneje

se je popolnoma umaknil iz političnega življenja.

— Požar. Zagreb, 29. okt.: Na tukajšnjem državnem kolodvoru je zgorel železniški voz z Reke z 58 sodčki petroleja. Požar je zanetila iskra iz lokomotive. Škoda je okoli 10,000 K.

— Smrtna obsodba radi spionaže v Zagrebu. Dne 28. okt. je zagrebško vojno sodišče obsodilo ruskega vohuna Jane Poop-Koeppa, ki je od leta 1912 po nalogu ruskega generalnega štaba kot agent za kemične preparate potoval po Hrvaškem in zbiral date za ruski generalni štab, na smrt na vešalih. Preiskava je dognala, da je eksistirala cela zveza ruskih špionov na Hrvaškem, med katerimi so bili najdelavnejši Brabura, Beram in Popp. Ker je delovanje Poppovo bilo v času, ko je najmanjši tak prestopek bil kaznovati s smrtjo, bo Popp že novembra obešen, ako ne bo pomilošen.

Najboljše peči

Najnižja cena.

Prodajamo Peninsular peči za gretje in kuhinjo, ceneje kot kdo drugi. Jamčimo jih. Pokažemo vam lahko peči vseh velikosti, vrst in cen da boste gotovo našli peč za vašo hišo ali kuhinjo.

Zgejo kar naložite, les, trd ali mehak premog. Ako hočete dobro peč po pravi ceni, tedaj se oglasite v največji prodajalni peči, pohištva in drugih potseščin.

The Eagle

Math. Simonich, vodja

406-8-10 N. Chicago St., Joliet

ZA BOŽIČ IN NOVO LETO

se kaj radi spominjajo Slovenci svojcev v stari domovini im jim pošiljajo darove; seveda iz te dežele večinoma le GOTOVE DENARJE; v tem oziru je najboljše, da se obrnejo v materinem jeziku na podpisanega, kateri

VSE HITRO IN TOČNO ODREDI.

Frank Sakser

82 Corclandt Street, New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave, N. E., Cleleland, O.

Salomonovi Rudniki

AFRIKANSKA POVEST.

Angleški spisal H. R. Haggard.

Preložil I. M.

(Dalje.)

"Zares! Mislim, da je polna dijamantov," je rekel prestrašeno; in v resnici, misel na meh poln dijamantov zadostuje, da se vsakdo ustraši.

"Dalje!" je rekel Sergij nepotrpežljivo. "Sem kaj, stara gospa, daj meni svetilko," in vzel jo je Gagul iz rok, stopil iz hodnika in jo držal visoko nad glavo. Mi smo pohiteli za njim in pozabili za trenutek na vrečo z dijamanti ter se sešli v Salomonovi zakladnici.

Kar nam je razkrila slaba luč, ki jo je dajala svetilka, bila je sobana, izsekana iz žive skale, ki gotovo ni merila več kakor deset čevljev na dolgo in široko. Nato se je prikazala krasna zbirka slonovih zob, zloženih drug na drugega notri do stropa. Koliko jih je bilo, nismo mogli videti, tako na debelo so ležali; vendar jih ni moglo biti manj kakor štiri do petsto zob prve vrste. Samo tukaj je bilo dovolj slonove kosti pred nami, da bi naredili človeka bogatega za vse življenje. Morebiti je Salomon iz te zaloge vzel stvarino za svoj "veliki slonokoščeni prestol", kakor mu ga ni bilo para v nobenem drugem kraljestvu.

Na nasprotni strani sobane se je nahajalo kakih dvajset lesenih zabojev, ki so bili nekako tako veliki kakor zaboji za streljivo, samo nekoliko večji in rdeče pobarvani.

"Tamkaj so dijamanti!" sem vzkliknil, "prinesite luč!"

Sergij jo je prinesel in držal blizu gornjega zaboja, čegar pokrov je bil razjeden bol časa celo v tem suhem prostoru; bil je nalomljen, morebiti od Da Silvestre samega. Utaknil sem svojo roko skozi luknjo v pokrovu in izvlekel iz nje polno roko ne dijamantov temveč zlatov take oblike, kakor jih še nihče izmed nas ni videl, in z napisli, ki so bili podobni hebrejskim.

"Ohi!" sem rekel in položil zlat nazaj, "ne pojdemo nazaj praznih rok, ne! V vsakem zaboji mora biti nekoliko tisoč zlatov in tukaj je osemnajst zabojev. Mislim, da so rabili ta denar za izplačevanje delavcev in trgovcev."

"Dobro," je dejal Tomič, "mislim, da bo tako. Vendar nikjer ne vidim dijamantov, razen ako ni stari Portugalci vseh utaknil v vrečo."

"Poglejte, gospodje, tjakaj, kjer je najbolj tema, ako hočete najti kamene," je rekla Gagul, ki je nekako razumela naše poglede. "Tam bodo moji gospodje našli majhen prostor in v njem tri skrinje, dve zaprta in eno odprto."

Predno sem te besede raztolmačil Sergiju, ki je imel luč, si nisem mogel kaj, da ne bi vprašal, kako je to, da je ona vedela vse te stvari, ako ni nihče stopil tu notri, odkar je bil tukaj bel človek pred več stoletji.

"Oj, Makumazan, ki čuješ ponoči," se je glasil porogljiv odgovor, "vi, ki živite na zvezdah, ali ne veste, da imajo nekateri oči, ki vidijo skozi skale?"

"Poglejte tja v kot, Vojnovič," sem rekel ter označil prostor, kakor mi je povedala Gagul.

"Halo, prijatelj!" je zaklical, "tukaj je nek skrit prostor. Sveta nebesa! Poglejte semkaj!"

Hiteli smo tja, kjer je stal v nekem prostoru, ki je bil podoben majhnemu balkonu. Ob strani tega balkona so stale tri skrinje, katerih je vsaka merila dva čevlja in četrt. Dve sta imeli kamenit pokrov, pokrov tretje pa je bil naslonjen ob strani skrinje, ki je bila odprta.

"Poglejte!" je ponavljal hripavo in držal svetilko nad odprto skrinjo. Pogledali smo tja in za trenutek nismo mogli ničesar razločiti zaradi srebrnega bleśka, ki nam je jemal vid. Ko so se naše oči nekoliko privadile, smo videli, da je bila ta skrinja od treh četrtin napolnjena z nebrusenimi dijamanti, večina precejšnje velikosti. Pripoginil sem se in jih vzel nekoliko v roko. Da, nismo se varali, bili so pravi dijamanti.

Globoko sem zasopel, ko sem jih izpustil.

"Mi smo najbogatejši ljudje na cellem svetu," sem rekel. "Monte Christo je bil berač proti nam."

"Preplavili bomo z dijamanti trg," je rekel Tomič.

"Najprvo jih bo treba imeti," je opomnil Sergij.

V sredi se je nahajala svetilka, spodaj blesketajoči dragulji, mi pa smo stali okoli bleđih obrazov in srepo gledali drug drugega, kakor da bi bili zarotniki, namenjeni izvršiti zločin, in ne najšrečnejši ljudje na zemlji, kakor smo mislili.

"Hi! Hi! Hi!" je nadaljevala Gagul za nami, ko je frotela semintja kakor netopir. "Tamkaj so sviti kamni, ki jih tako ljubite, beli moze, toliko, kolikor jih poželite; vzemite jih, igrajte se z njimi, jejte jih, hi! hi! hi! pijte jih, ha! ha! ha!"

Jesti in piti dijamante zdelo se nam je nekaj tako smešnega, da sem se začel na vse grlo smejati in temu zgledu so sledili ostali, ne da bi vedeli zakaj. In tamkaj smo stali in se na vso moč smejali nad dragulji, ki so bili naši, ki so bili najdeni za nas pred tisoč in tisoč leti in nakopičeni za nas po Salomonovem davno mrtvem nadzorniku, čegar ime je bilo morda zapisano na obledelim vosku, ki se je držal pokrovov po skrinjah. Salomon jih ni ni-

kdar dobil, niti David, niti da Silvestra, niti nihče drugi. Mi smo jih dobili; tam pred nami je bilo dijamantov v vrednosti na milijone in milijone in zlata in slonove kosti v vrednosti na tisoče in desetisoče; in vse je samo čakalo, da je odnesemo.

"Odprite ostale skrinje, beli moze," se je drla Gagul, "tam jih je gotovo še več! Vzemite jih, kolikor se vam vzljubi, beli moze!"

Na te besede smo začeli odkrivati kamenite pokrove tudi na ostalih skrinjah in smo najprvo ne brez čustva onečastjenja — vlomili pečate, ki so jih držali.

Hura! Bile so tudi polne, polne do vrha! Vsaj druga je bila; nobeden zloben da Silvestra ni napolnil kozjih mehov iz nje. Kar se tiče tretje skrinje, je bila samo ena četrtina polna, toda kamni v nji so bili izbrani. Nekateri izmed največjih so bili, kakor smo mogli opaziti s tem, da smo jih držali proti luči, nekoliko rumeni, barvasti, kakor pravijo v Kimberleju.

Cesar pa nismo videli, je bil pogled strašne zlobe, s katerim nas je gledala stara Gagul, ko se je plazila kakor kača iz zakladnice in po hodniku proti skrivnostnim vratom.

Čuj! krik za krikom se razlega po obokani poti. To je Fulatin glas!

"Oj, Bugvan! Pomagaj! Pomagaj! Skala pada!"

"Izpusti dekle, sicer —"

"Pomagajte! Pomagajte! Z nožem me!"

Stekli smo po hodniku in luč svetilnice nam je razkrila strašen prizor. Skalnata vrata so se počasi zapirala; komaj tri čevlje so še od tal. Blizu njih se borila Fulata in Gagul. Rdca kri teče po tleh, toda pogumno dekle še vedno drži staro coprnico, ki se bojuje kakor divja mačka. Oj, sedaj je prosta! Fulata pade in Gagul se vrže na tla, da se kakor kača splazi skozi odprto pod zapirajočim se kamenom. Že je spodaj — oj Bog! Prepozno! Prepozno! Kamen jo je zgrabil in ona kriči v smrtnem obupu. Doli, doli, nizko prihaja, vseh njenih trideset ton, ki počasi pritiskajo njeno staro telo k tlom. Krik za krikom, kakor tlo k tlom. Krik za krikom, kakor tlo k tlom.

Bil je pogled strašne zlobe, s katerim nas je gledala stara Gagul, ko se je plazila kakor kača iz zakladnice...

ga nikdar nismo čuli, potem zategnjeno grozno hreščanje, in vrata so bila zaprta, ravno ko smo mi po hodniku prihitali do njih.

Vse se je zgodilo v nekoliko sekundah.

Nato smo se obrnili k Fulati. Uboga deklica je bila zadeta v telo, in videl sem, da ne bo dolgo živela.

"Oj, Bugvan, umiram!" je vzdihnila.

"Splazila se je venkaj — Gagul; nisem je videla — slabo mi je bilo — in vrata so začela padati; nato je prišla nazaj in gledala po poti — videla sem jo prihajati skozi počasi padajoča vrata, zgrabila sem jo in držala, a ona me je z nožem in jaz umiram, Bugvan."

"Uboga deklica! Uboga deklica!" je tarnal Tomič.

"Bugvan," je rekla čez nekaj časa, "ali je Makumazan tukaj? Temno prihaja, ne morem videti."

"Tukaj sem, Fulata."

"Makumazan, bodi za trenutek moj jezik, prosim te, kajti Bugvan me ne more razumeti, in predno odidem na drugi svet — bi rada spregovorila nekoliko besedi."

"Govori, Fulata, vse storim."

"Povej mojemu gospodu Bugvanu, da — da ga ljubim in da rada umrjem, ker vem, da on ne more deliti svojega življenja s tako, kakor sem jaz; kajti solnce se ne more združiti s temo, niti beli s črnim."

"Povej mu, da sem čutila včasih, kakor da bi bila ptica v njegovih prsih, ki je hotela odleteti tja in peti tam. Celó sedaj, četudi ne morem vzdigniti svoje roke in me začenja mrziti, ne čutim, da bi mi srce umiralo; tako polno je ljubezni, da bi mogla živeti tisoč let in bi še ostala mlada. Povej mu, da ga na onem svetu morebiti vidim na zvezdah — preiskati hočem vse, četudi morebiti ostanem še vedno črna in bode on — še vedno bel! Povej mu — ne, Makumazan, ne drugega, — oj, primi me krepkeje, Bugvan, ne morem čutiti tvojih rok — oh! oh!"

— "Umrla je — umrla je!" je rekel Tomič žalostno in solze so mu tekale po njegovem obrazu.

"Ni se vam treba tako žalostiti radi tega," je rekel Sergij.

"Kaj?" je dejal Tomič, "kako mislite to?"

"Mislim, da se ji boste tudi vi kmalu pridružili. Človek, ali ne vidite, da smo živi zakopani!"

(Dalje prih.)

(Nadaljevanje z 2. strani.)

začel misliti tukajšnji mladenič Lužar Alojz, dober in za cerkev vnet faran in tajnik tukajšnjega podpornega društva sv. Jurija, roj v Trebnu. Poprosil je hitro v hiši tukajšnjega farana Vrančarja sestro hišne gospodinje, Baro Milkovič, roj v Boltrašici, fare Radovice. Mlada Bara je bila pri volji, vršila so se oklici in slovesna priredila pred oltarjem, in Lojzek in Bara bila sta v zakonu, katerega jima naj vsebogat Bog tisočero blagoslovi.

"Nekdo mora pa vendar končati za letos," je dejal mladenič Vodopivec Anton, roj. v Osipi na Primorskem, "bom pa jaz za tistega." Sklenjeno — storjeno. Poprosil je pri mladenki Stimec Mariji roj. v Oslinici in je bil tudi takoj uslušan. Dne 15. novembra, na samega sv. Leopolda god, je prisegel pred oltarjem. Dal Bog vse polno sreče!

Tako se postavljajo naši mladi, katere iskreno vabimo, da postanejo vsi vneti farani tukajšnje slovenske župnije.

Da je bilo o vseh gori navedenih prilikah polno jedil in pijače na mizi, še omeniti treba ni, saj se po staro kranjski navadi gostija brez vsega tega kar vršiti ne more. Ako bi se pa le kdaj kaj takega zgodilo, bil bi to seveda velik smrtni greh, katerega bi pa smel, Bogu hvala, vsak naveden kranjski fant ali pa tudi dekle odpustiti. Pa tudi starokranjske harmonike so kričale, da je bilo groza in strah, saj jih je neusmiljeno gonil sam Koenig — kralj, ki je radi svojega posla med tukajšnjimi Slovenci obče priljubljena in znana oseba. In mladi par! Plesali so, kar jim je duša dala in so poplati dopustili, prav kakor doma na Kranjskem. Tudi svetovno-znanih kranjskih klobas je bilo dobiti na gostijah, tako se mi je vsaj povedalo, sam jih pa nisem okusil, ker nisem bil, kot nepovabljen, udeleženec, ampak sem le oddaleč hrepenel z vročimi željami po njih.

Pa ljubo lahko noč, gospod urednik, moram v postelji, ura že bije ednajst. Pa še pridem, ako me povabite, vsiljevati se pa nečem, pa že ne! Faran.

Soudan, Minn., 10. nov. — Vsak katoliško misleč Slovenec ali Slovenka boče z menoj potrdil, da edino pravi, za našo sveto stvar se potegujoci list je "Amer. Slov." Koliko podučljivega, koliko koristnega se čita v tem listu, in čitva je tudi dovolj za dolge zimске večere. Neprekosljiv je posebno, ker nevedne "socialiste" tako močno pobija, in to je prav, le tako naprej do zmage.

Prepričan sem se tudi jaz sam, kako nevedni in bedasti so isti, ki se hočejo imenovati "socialiste", in še nekateri ne vedo nič, nimajo niti pojma, kaj je to "socializem". Cerkev, duhovnike napadati, to je njegovo neumno početje, in ako to napada, sovraži, potem je seveda "socialist". Razsodnemu trezno mislečemu rojaku se to tako neumno zdi, kakor tudi smešno. Zatorej Slovenci in Slovenke, le prave, le katoliške liste v hišo! "Am. Slov." naj zahaja v vsako posamezno družino, v njem se ne nahaja strup, pač pa isto, kar nas je učila mati naša, namreč sveto vero. Ti pa, Amer. Slov., množi se, rasti, le še veliko več naročnikov naj se te oklene, in potem bodejo "socialisti" se poskrili in umolknili.

Z bratskim pozdravom na vse naročnike "Amer. Slov."

Leopold Stupica.

Shamokin, Pa., 9. nov. — Cenjeni gospod urednik! Se Vam lepo zahvalim, da ste mi pošiljali cenjeni nam list "Amerikanski Slovenec" za naprej in pošljem naročnino 2 dolarja in 10 centov, in prosim, pošljite mi eno Pratico, ker tukaj v Shamokinu ni nič slovenskega v cerkvi in angleški pa ne razumimo dobro. — Vas prosim, gospod urednik, da mi ne zamerite, če Vam malo povem, kako je z nami Slovenci tukaj. V Shamokinu nas je okoli 30, pa so večidel vsi brezverci in govorijo samo nemško. Če ga po slovensko obgovoriš, dobiš nemški odgovor in izgovor: "Aach, ich hab slovenisch ganz vergessen." Pa bi jim človek ne zameril, ko bi le nemško dobro znali. Jaz sem sam dobro izurjen v nemškem jeziku, ali materne jezika pa se tudi ne sramujem. — Spoštovanjem

John Anzur.

Cleveland, Ohio, 10. nov. — (Iz urada društva sv. Frančiška šte. 66 K. S. K. J.) Najprej naznanim vsem članom dr. sv. Frančiška št. 66 K. S. K. J., da se zagotovo vsak udeleži dr. seje dne 7. decembra 1913. Kateri se ne udeleži, plača kazni 50c. Pri tej seji imamo veliko za urediti, ker bo zadnja v tem letu.

Dalje, da vsak član in članica vse stroške bodisi za društvo ali za Jednoto popolnoma plača, da zamorem tudi jaz dati natančni celoletni račun od 1. januarja 1913 do 31. decembra 1913.

Dalje, vršila se bo tudi volitev novih uradnikov za prihodnje leto 1914. Seja se bo začela ob 1. uri 7. decembra 1913. Dragi bratje, dobro premislite, da ne bo vsak mesec volitev sedaj za enega, sedaj za drugega, kakor je bilo letos. Ako bomo imeli dobre uradnike, bo tudi društvo dobro napredovalo; če so pa uradniki slabi, je tudi društvo slabo.

Toliko v naznanilo vsem članom društva sv. Frančiška št. 66 K. S. K. Jednote.

Vsem društvom K. S. K. J. želim dober uspeh pri društvenih volitvah. Vam, gospod urednik tega lista, pa obilno naročnikov in dobrih plačnikov. Ves vdani sedajni tajnik Egidij Verhovc.

"Vaši Praški so izborni,"

piše Mr. A. L. Melik, R. No. 2, Haskell, Texas. "Severova Zdravila rabimo že več nego 20 let v naši družini. Vaši Praški zoper glavobol in nevralgijo so izborni. Kadarkoli me glava boli, užijem en prašek z požirkom vode ter položim kako mrzlo obvezo čez čelo in v desetih minutah glavobol izgine." — Severovi Praški zoper glavobol in nevralgijo so napredaj v vseh lekarnah. Cena 12 praškov (Severa's Wafers for Headache and neuralgia) je 25 centov. Ako jih nima lekarnar, naročite jih od nas. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

MALI OGLASI.

Kdor kaj išče za vsakokratno priobčenje po 25c.

Za zahvale, naznanila in drugo po 2 centa od vsake besede.

GODBA ZA PLESE IN VSE DRUGE zabave, zmožna grati slovenske in drugonarodne komade, najnovejše. Z orkestrom ali plehovo godbo po unijski ceni. Tudi iščem slovenskih godcev. Telefon 703 N. W., 1521 Chic. Josip Stukel, 209 Indiana St., Joliet, Ill.

PEČ SKORO NOVA ZA GRETJE za trd premog na prodaj na 1124 N. Hickory St., Joliet.

Naši cenjeni čitatelji in čitateljice! Naročajte in Priporočajte vsem svojim znancem dober kat. list "AVE MARIA" (naslov) 21 Nassau Ave., Brooklyn, N. Y.

To je prvi in edini slovenski nabožni list v Ameriki. Naročnina \$1 na leto. Prinaša vsepolno poučnega in zabavnega berila. Dolžnost vsakega hišnega gospodarja je, da si naroči list "AVE MARIA". V tem listu ni strupa. Čim prej ga naročite tem bolje za Vas in Vašo družino, ki bi morala imeti dober slov. in kat. list pri roki, da se ne spridi z zlobnimi časopisi, ki preže in vlečejo mnoge mlačne rojake v prepad brezverstva, in končno v pekel že na tem svetu. Naročajte dober list "Ave Maria". f

POZOR, ROJAKINJE!

Ali veste kje je dobiti najboljše meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

J. & A. Pasdertz

dobijo najboljše sveže in prekalene klobase in najokusnejše meso Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba je naša geslo.

Ne pozabite torej obiskati nas v naši mesnici in groceriji na vogalu Broadway and Granite Streets Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1113

Chi. Phone: Office 658, Res. 3704

Office hours: 9—12 a. m. 1—5 and 7—8 p. m.

Dr. S. Gasparovich

Slovenski Zobozdravnik.

Joliet National Bank Bldg.

4th Floor, Room 405.

JOLIET, ILLINOIS.

Louis Wise

"MEET ME FACE TO FACE"

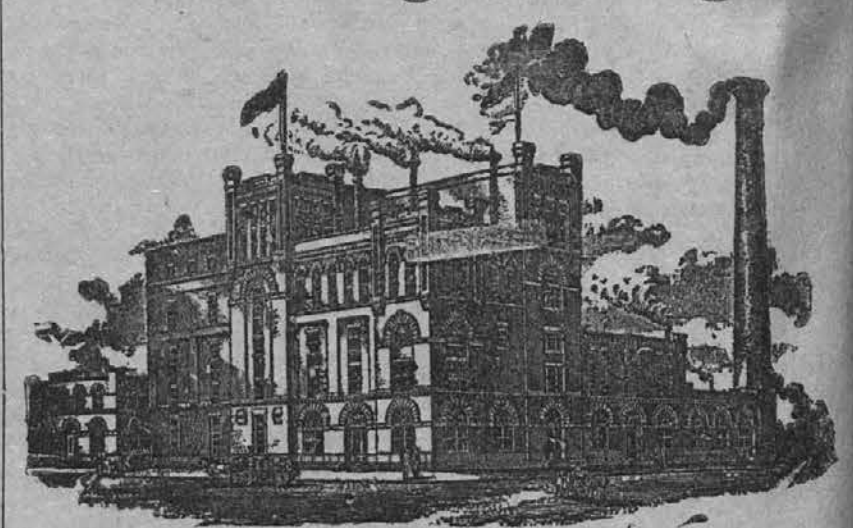
gostilničar

200 Jackson St.,

Joliet, Ill.

Prijateljem in znancem naznanjam, da sem kupil Mauserjev salun, kjer lahko najdete vsak čas in se okrepčate. V zalogi imam najboljša vina in druge pijače.

Fred Sehring Brewing Co.

PIVO V STEKLENICAH.

Cor. Scott and Clay Sts. Both Telephones 26. JOLIET, ILLINOIS.

LOXOL
PAIN-EXPELLER
REDUCES PAIN BY
ALCOHOL 40%
F. A. RICHTER & CO.
NEW YORK

Kadar ne morete dobiti pristnega Pain Expeller-ja pri svojem lekarniku, pišite na:
F. A. RICHTER & CO.
74-18 Washington St.
NEW YORK

John Vidmar

1112 North Broadway

JOLIET, ILL.

Kupujem in prodajam zemljišča, hiše in lote; zavajam poslopja in pohištva proti ognju.

Naročite zaboj steklenic

novega piva, ki se imenuje

EAGLE EXPORT

ter je najboljša pijača.

E. Porter Brewing Company

Oba telefona 405.

S. Bluff St., Joliet, Ill.